

Падпіска на "Народную волю" на другое паўгоддзе завяршаецца 22 чэрвеня. Вы яшчэ паспееце!

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

№ 112 (1177)

Чацвер, 21 чэрвеня 2001 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень

Кшт.: у кіёсках і крамах —
100 руб.,
у індыўідуальных гандлярскіх
— свабодны.

Народная Воля

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па краіне пераменная воблачнасць, на значнай частцы тэрыторыі кароткачасовы дажджы, на поўдні месцамі моцныя. Вецер няўстойлівы, 3–8 м/с, у асобных раёках пры навалістых парывах да 15–20 м/с. Тэмпература паветра ў Віцебску, Гомелі — +23...+25, Мінску — +22...+24, Гродзе — +20...+22, Брэсце — +19...+21, Магілёве — +24...+26.
У наступныя дзве суткі — пераменная воблачнасць, кароткачасовы дажджы, навалісты. Вецер усходні з пераходам на паўночна-заходні, 5–10 м/с, пры навалістых паветра ўначы ўначы 22-га — +11...+16, у дзень — +19...+24; 23-га ўначы — +10...+13, у дзень — +16...+21.

Пейджинговую связь
редакция обеспечивает

МОБИЛКОМ
пейджинг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

Якуб Колас

ПУЛЬС

Стварэнецца механізм для фальсіфікацыі прэзідэнцкіх выбараў

Завяршыліся спісы членаў тэрытарыяльных выбарчых камісій. Наводзілі з вылучэнняў Міжпартыйнага пазіграм 600 прадстаўнікоў 10 апазіцыйных партый у склад гэтых камісій не ўключаны.

Паводле сфармулявання каардынатара Міжпартыйнага цэнтру Вячаслава Січэка, спісы былі загада падрываюцца па ўказаннях "зверху". Ён таксама паведаміў, што на пасяджэнні выканкамаў па фарміраванні камісій не былі дапушчаны назіральнікі. Паўважжаюцца апасенні накіонт таго, што ілюстрацыі рожым пачаў ствараць механізм для фальсіфікацыі прэзідэнцкіх выбараў.

Вячаслаў Січэч мае намер звярнуцца да ўсіх прэзідэнтаў на пасяду прэзідэнта, кіраўніцтва партыйных

і грамадскіх арганізацый з тым, каб яны далі сваю ацэнку таму, што адбываецца. "Неабходна рашуча запатрабаваць адмены рашэнняў выканкамаў па стварэнні выбарчых камісій, бо яны сфарміраваны не на дэмакратычнай аснове, а хутэй па прычыне вяснага часу", — сказаў Січэч.

Генадзь БАРАБАРЫЧ.

Завод — у залог

Красавіка 2001 года больш чым 19,5 мільярд рублёў "Альфа-Банку" (Расійская Федэрацыя) для атрымання крэдыту ў суме 10 мільярд рублёў ЗША, а таксама залог абсталявання аўтанамнага коштам больш чым 12,8 мільярд рублёў "Нацыянальнаму рэзервовому банку" (Расійская Федэрацыя) для атрымання крэдыту ў памеры 5 мільярд долараў ЗША. Акрамя гэтага, БМЗ дазволена зрабіць залог абсталявання аўтанамнага коштам на названую дату больш чым 9 мільярд рублёў фірме "Daito Trade Ltd" (Кіпр) для атрымання пазыкі ў памеры 5 мільярд долараў ЗША для аплаты сыравіны і матэрыялаў.

Аляксей АРЭШКА.

Кітай чакае ад Беларусі паліпшэння інвестыцыйнага клімату

Эканамічнае супрацоўніцтва паміж Беларусі і КНР пачаў развівацца ў асноўным у сферы гандлю; больш пэснана эканамічнае супрацоўніцтва даюч краіны пераходзіць "паліпшэння" беларуска інвестыцыйнага клімату.

Пры гэтым, у прыватнасці, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол КНР у Беларусі У Сюнху заявіў

падчас сустрэчы 19 чэрвеня з кіраўніцтвам Магілёва і Магілёўскай вобласці.

Пасля перамоў са старшынёй аблвыканкома і гарвыканкома пасол адзначыў, што ёй падтрымліваць пранавыя па ўстаноўленні прамых сувязей, эканамічных і культурных кантактаў паміж Магілёўскай

вобласцю і КНР. Дыпламат наведла абласную бальніцу, якой два гады таму было перададзена ў якасці гуманітарнай дапамогі кітайскае медыцынскае абсталяванне, адкрыла Дні кітайскага кіно ў Магілёве.

Канстанцін УВАРАЎ.

Нарач: горад наш!

Вечарам 17 чэрвеня ў курортным мястэчку Нарач па дванадзіцівархавым гэтаў пачаўся зямны чараван-зямны сніг, а замест яго па-над дахам падулі белы чар-

воны-белыя палатнішчы. Акрамя таго, на гэтым жа гэтаў з'явіўся сярэе палатні "Рэкет-2001". Жыццары гэтаў былі ў захваленні: многія з іх насамрэч паду-

малі, што ўлада памянялася. Некаторыя, пазнавачы на сніг, скаржыліся: "Нарач! Нарач! Горад наш!"

Антон КАЗАЧКОЎ.

Прэзідэнтаў было 26, стала 22

Многія сродкі масавай інфармацыі паведамілі, што ў Цэнтрыбэркам наступілі дакументы ад 25 пазіцыйных кандыдатаў у прэзідэнты Беларусі. І сапраўды, да канца працоўнага дня 15 чэрвеня, а гэта, згодна з дэкрэтам заканадаўствам, ёсць апошні тэрмін прыняцця дакументаў. Іх было 25.

Аднак у панядзелак 18 чэрвеня ў Цэнтрыбэркам поштай трапіла заява мінчаніна Аляксандра Батуры. І хая яна

прышла пазней вызначанага тэрміну. Цэнтрыбэркам вырашыў разгледзець і яе. Праўда, спадару Батуры гэта не дапамагло. Пасля таго ў яго дакументах Цэнтрыбэркам знайшоў шмат недакладнасцей, амаль адмовіў у рэгістрацыі ініцыятыўнай групы. Па гэтай жа прычыне адмовіў пэніснеру Уладзіміру Лапцэвічу, які пакаваў пасаджэнне Цэнтрыбэркам са словамі: "Тыран усё роўна будзе зрынуты".

Бібліятэкары Ніну Лабанаву "завулі" ў сувязі з наўважэннем прыняццю добраахвотнага фарміравання ініцыятыўнай групы. А прапрамысловай Аляксей Ільяшэч, які высветліўся, не з'яўляецца грамадзянінам Беларусі па нараджэнні.

Такім чынам, афіцыйна Цэнтрыбэркам зарэгістраваў 22 ініцыятыўныя групы.

Уладзімір ГІЮД.

Моцныя ліўні нарабілі бяды

У аўтарак вечарам наступствы моцных ліўняў адчулі па свеце жыхары некаторых раёнаў Брэсцкай, Мінскай і Гомельскай абласцей.

У Ганцавічах былі падтоплены многія дамы, у калгасах "Усход", "Радзіма" і імя Кірава сур'ёзна пашкоджаны сельгасугоддзі, у раёне зафіксаваны тры выпадкі абыраву ліній электраперадач.

У рэспубліцы Гомельскага раёна падчас навалістых пазыравала шыфэр з дамоў. У пасёлку Вішанскі ў выніку электрычнага разраду маланкі 130 дамоў засталіся без электрычнасці, два чалавекі атрымалі моцныя апеі.

У Заслаўе затопіла прысадыбныя участкі на вуліцы Я. Коласа, адключыліся 6 трансфарматар-

ных падстанцый, у трох двухкватэрных жылых дамах вада папала ў жыллы памяшканні і паднялася вышэй падлогі на 20 сантыметраў. Падраздзяленні Міністэрства па надзвычайных сітуацыях і спецыяльныя брыгады ЖКГ ужо нон адкавалі валу з затопленых памяшканняў. Пацярпелых няма.

Іван ВАЛЕР'ЕЎ.

Канфіскаванага гераніа ўсё больш

У апошнія месяцы назіраецца тэндэнцыя разліку ілівацыяў аб'ёму канфіскаванага гераніа, які паступае пераважна з Афганістана і Таджыкістана, а таксама сігнетычных наркотыкаў з Польшчы.

За розныя злучэнствы, звязаныя з незаконным абаротам наркотыкаў, затрымліваюцца замежныя грамадзяне. Летась за злучэнствы, звязаныя з наркотыкамі, былі затрыманы 240 інішоўцаў,

што ў 6 разоў больш, чым у 1999 годзе. За першую палову года 2001 года колькасць затрыманых замежных грамадзян узрасла ў 1,5 раза.

Усё гэта адбываецца на фоне іміграцыйнага палення ў цане асноўнага наркотыка — гераніа. У Беларусі кошт гэтага наркотыка ўлаў са 100 долараў ЗША да адзін грам у 1994—1996 гадах да самага мінімуму — 12 долараў за грам, хая сярэдняга цана аднаго

грама гэтага наркотыка ўсё ж краўся вышэйшай. Афіцыйна ў краіне зарэгістравана 8 тысяч хворых на наркаманы, узровень наркатызацыі насельніцтва ў тры разы менш, чым у Украіне, і ў чатыры разы менш, чым у Расіі. Раздзяж ж, па розных ацэнках, у Беларусі сёння прыкладна 50 тысяч наркаманаў, і рабіць нейкія суцэльныя прагнозы пачаў не даводзіцца.

Аляксей АРЭШКА.

ВРЕМЯ ВЫБИРАТЬ!

ИЛИ

ПРИНЦИПИАЛЬНО!

Центризбирком должен создать независимую комиссию по проверке так называемого президентского фонда

В последнее время А.Лукашенко очень часто твердит о декларативности и материальном положении кандидатов в президенты. Урожай, что если будет представлена неправдивая информация, кандидат может быть привлечен к уголовной ответственности.

Все это правильно. Будущий президент должен быть кристально чистым.

В этой связи возникает вопрос к самому А.Лукашенко.

Известно, что он имеет так называемый президентский фонд

(говорят, равный государственному), причем никем не контролируемый, что является нарушением Конституции. В отличие от Лукашенко, личных фондов не имеют ни президент США, ни правители Англии, Франции, Германии...

Верховный Совет Республики Беларусь, разогнанный Лукашенко, пытался проверить источники поступления и расходования денег указанного фонда, но Лукашенко, естественно, не позволил это сделать.

И вот теперь, после нелегитимного пребывания в течение двух лет у власти, Лукашенко вновь пытается продлить свои полномочия.

Предлагаю Центризбиркому создать независимую от Лукашенко комиссию и произвести проверку так называемого президентского фонда. Председателем комиссии может быть профессор С.Богданкевич, который очень хорошо знает банковско-денежные хитрости.

Если же Лукашенко не позволит это сделать, то следует отка-

зать ему в регистрации кандидата в президенты.

Если же Центризбирком и в данном случае зарегистрирует Лукашенко кандидатом в президенты, то всем другим кандидатам необходимо обратиться к народу Беларуси и международной общественности и объявить об очередном беззаконии в Республике Беларусь. Пусть народ знает своих "героев" и решает, за кого голосовать.

Сергей ИВАНЕНКО, житель Минска.

ЗАЯВЛЕНИЕ

Ради сохранения власти правящая группировка готова пойти на все, не считаясь с интересами страны

Вопреки обещаниям сделать выборы прозрачными и справедливыми, структуры исполнительной власти, формируя территориальные избирательные комиссии, попирали принципы гласности, открытости и демократичности, грубо нарушая статью 13, 24, 49 Конституции Республики Беларусь. В состав территориальных избирательных комиссий не включены представители оппозиционных политических партий, за исключением Либерально-демократической партии, чья оппозиционность, на мой взгляд, сомнительна.

Я не принадлежал и не принадлежу к числу сторонников радикальной оппозиции. Однако считаю своим гражданским долгом выразить решительный протест против нарушения избирательного законодательства и, более того, Конституции Республики Беларусь.

Полобное поведение власти приведет к тому, что результат президентских выборов не будет признан мировым сообществом. Таким образом, в Беларуси не останется ни одной легитимной ветви власти. Как следствие — еще больше сократятся объемы инвестиций и гуманитарной помощи, еще больше пострадают рядовые граждане.

Первым шагом в этом губи-

тельном для страны направлении стало принятие Палатой представителей 7 июня 2001 г. постановлений о назначении президентских выборов, в котором не были заложены принципы гласности, открытости, демократичности и которые не способствовали установлению доверия между конфликтующими силами белорусского общества.

Правящая группировка боится честных и открытых выборов, потому что понимает — ей не выиграть без крупномасштабных подтасовок. Ради сохранения власти она готова на все, не считаясь с интересами страны. Одновременно она принуждает к

противозаконным действиям тысячи граждан Беларуси, участвующих в организации выборов.

Я призываю международные организации, страны Европейского Союза и ближнего зарубежья Беларуси — Россию, заинтересованных в ликвидации запятого политического кризиса, употребить свое политическое влияние с целью приведения избирательного процесса в Беларусь в соответствие с международными стандартами и требованиями национального законодательства.

Леонид СИНИЦЫН, вице-президент общественного объединения "Социальные технологии".

ЭХО

Ольга ЗАХАРЕНКО:

"Осталось только умереть самой"

Когда жене Юрия Захаренко рассказали об интервью следователей прокуратуры Д.Петрушкевича и О.Слуцка, ей стало плохо.

— Мне говорили, что в Интернете появилась какая-то информация о похищении, но я не умею пользоваться Интернетом, — рассказывает Ольга Борисовна. — По их словам, Юра давно не в живых. Это невозможно... (Плачет. — Авт.)

А следователи каким-то образом информируют Вас о ходе расследования?

— Нет, мне никто ничего не сообщает. Честно говоря, я даже не пытаюсь с ними созваниваться. Напрасная трата времени и денег. С бывшими генеральными прокурорами Беларуси и председателем КГБ после их отставки связаться тоже не пыталась. Если им есть что сказать — мой телефон при желании не так уж сложно найти. И потом, у меня не так много денег, чтобы вести бесполезные международные переговоры. Нам едва на питание хватает. Я лучше Юрию и своей маме позволю.

— После президентских выборов вернуться в Беларусь не собираетесь?

— Я теперь не знаю, где быть и как жить. Осталось только умереть самой... И в Беларуси дороги нет, и в Германии жизни нет. Даже посещать не могу...

Я так надеялась, что все это неправа! А может, Юра все-таки вернется? Какая-то маленькая надежда у меня есть...

Если бы Вы только могли представить, как мне плохо!.. Каждый день плачу. Нет, все-таки не такие, как мы, должны жить в Германии. Это страна для счастливых, активных и мужественных людей. А мы... Юлька, чтобы здесь учиться, надо еще как минимум лет пять для адаптации. Пока якая выучит, школу закончит...

Я стараюсь быть сильной. Думаю, что это все не со мной, что мне просто снится страшный сон. Но я обязательно должна проснуться...

Марина КОКТЫШ.

ВОПРОС — ОТВЕТ

Может ли избиратель подписаться за кандидата в президенты два и более раз?

Ответ на данный вопрос содержится в ст. 61 Избирательного кодекса (ИК). В соответствии с ней, избиратель имеет право подписаться в поддержку лица, предлагаемого для выдвижения кандидатом в президенты Республики Беларусь только один раз.

Безусловно, это норма далека от идеальной и требует внятного разъяснения. На мой взгляд, ее следует понимать следующим образом: конкретный гражданин может подписаться, например, в поддержку С.Домаша только один раз. Но этот же гражданин может подписаться и за М.Чигиря, и за В.Гончарика, и за С.Колыкина, и за других претендентов на пост президента.

Во время сбора подписей избиратель запрещается ставить свою подпись за одного кандидата два и более раз. Это признается нарушением избирательного законодательства. В таком случае достоверной будет считаться только одна подпись, а остальные подписи считаются недостоверными.

Отсюда можно сделать вывод: избиратели могут "отдавать" свою подпись за одного или нескольких кандидатов, и это не должно признаваться нарушением закона.

Михаил ПАСТУХОВ, доктор юридических наук, профессор, экс-судья Конституционного суда Республики Беларусь.

ПРИКОЛЫ

"Акушеры" на телеэкране

Включил как-то в субботу телевизор. По белорусскому каналу шла "Панарама" Юрия Козиятко.

На протяжении почти всей передачи ведущий так уж прогибался перед Лукашенко, так пресмыкался, так угождал, предсказывая, пророча тому победу на президентских выборах и превознося его мнимые заслуги, что, казалось, вот-вот падет перед его портретом на колени и закричит: "Благодетель ты наш, учитель и защитник, кормилец и покровитель, просветитель, счастливый и непревзойденный Александр свет-Григорьевич! Наш Добрыня Никитич, Алеша Попович и Микла Селянинович! Только с тобой — на вечные времена. Только на тебя уповаем и надеемся. Восходи! Рули! Веди! Царствуй! А без тебя — конец. Амбей. Кранты. Армагеддон. Апокалипсис. Только ты один достоин венца, тропа. Остальные — пешки, мелочь, пухляк, марширующая клякша. Карлики, жалкие пигмеи..."

Как манну небесную, как дар Божий и благосклонности планет во Вселенной, так пресмыкался, так угождал, предсказывая, пророча тому победу на президентских выборах и превознося его мнимые заслуги, что, казалось, вот-вот падет перед его портретом на колени и закричит: "Благодетель ты наш, учитель и защитник, кормилец и покровитель, просветитель, счастливый и непревзойденный Александр свет-Григорьевич! Наш Добрыня Никитич, Алеша Попович и Микла Селянинович! Только с тобой — на вечные времена. Только на тебя уповаем и надеемся. Восходи! Рули! Веди! Царствуй! А без тебя — конец. Амбей. Кранты. Армагеддон. Апокалипсис. Только ты один достоин венца, тропа. Остальные — пешки, мелочь, пухляк, марширующая клякша. Карлики, жалкие пигмеи..."

После этого в передаче шло интервью Козиятко с молодой симпатичной дамой — новоселенным лидером Союза белорусской молодежи. И опять ведущий усердно пляшет, топчется вокруг темы "Лукашенко — выборы", и так, и сяк направляя собеседницу в это русло. А та, будто не понимая, к чему Козиятко гнет, все о своем да о своем: о своих первых шагах на новом ответственном посту, о перестройке молодежного движения в Беларуси... Козиятко, являясь досадой по поводу несмысленности собеседницы, словно следователь ни спрос, ставит вопрос ребром: "Так вы будете поддерживать власть или нет? Будете с ней сотрудничать?" Ой, ну как же, конечно, будем, как же нам без власти-то, мы же без нее ничто! — в таком примерно духе отвечала интервьюируемая. Но Козиятко и этого было мало. Он буквально припирает куть растерянную, изумленную даму к стенке: дескать, ваш Союз белорусской молодежи будет поддерживать Лукашенко на предстоящих президентских выборах? Дама являясь смущенной от такого психологического прессинга, столь нахальной беспардонности ведущего. Но отвести тем не менее толерантно и "памяркоўна" да-кого же еще поддерживать нам? Вот соберем пленум, оконча-

тельно определимся... Заканчивая передачу, Козиятко сиял от удовольствия так, будто закончил обрабатывать пыльную лампу только что заколотой кабана или "пошабанил" с рытмом колодца в собственном дворе... Еще бы! Ведь он фактически только что проголосовал за своего кумира. За Хозяина. И еще не раз проголосует, и других будет так вот беззастенчиво, бессовестно тянуть за язык, агитировать, используя в качестве черного пиара свое служебное положение. Для таких закон не писан. Как и не существует морально-нравственных правил и устоев.

Писатель Н.В.Кукольников (к сожалению, ныне забытый) в свое время создал образ нарицательного героя, фразы которого как формула беспрепятственного, рабского повиновения начальству стала крылатой: "Прикажет государь — завтра же буду акушером". Сколько на БТ вот таких акушеров и акушерок, орфейчиков и птйчеч-певчих!

Александр ОЛЬХОВОЙ.

Руководители Белорусского телевидения (слева направо): Александр Зимовский, Егор Рыбаков, Егор Хрусталь. Фото IREX/ProMedia.

ИНТЕРВ'Ю

Японія: очевидная і невероятная

(Продолжение. Начало в №№ 108, 110, 111.)

Два дня в японской семье

В городе Нагоя живет семья Хакамада. К депутату Государственной Думы России демократке Ирине Хакамаде она не имеет никакого отношения. Два дня из своего двухнедельного тура по Японии я провела у этих великодушных людей.

На "Тоёто Карола" мы несемся по городу. Несмотря на свои 65 лет Шун Хакамада лихо управляет автомобилем. Иногда кажется, что мы вот-вот столкнемся с мчащейся навстречу машиной. Улицы в городе узкие, разметка нанесена так, что левая и правая части дороги попеременно сужаются и расширяются. На передней панели машины небольшой монитор, где высвечивается та часть города, где мы сейчас находимся. Шун ловко ориентируется, где следует свернуть, чтобы быстрее добраться к месту назначения.

Мы заезжаем в супермаркет, где он делает покупки: одну бутылку саке, две бутылки итальянского вина, пакет яблок и рыбу. "Саке для вас, — говорит он. — Если не понравится, будем пить итальянское вино". Национальный японский напиток у нас уже успел попробовать, но чтобы не обидеть гостеприимного Шун, промолчала. Саке — рисовое вино с запахом белого хлеба — мне не понравилось.

Семья Хакамада живет в собственном доме на окраине Нагоя. Мы долго петляем по улочкам, прежде чем машина останавливается у аккуратенького двухэтажного коттеджа. Частные кварталы Нагоя напоминают пригороды Бона: улицы чистые, дома аккуратные и красивые, словно игрушки. Только японские дома и дворники значительно меньше по размеру, чем немецкие.

На дачах дома моих хозяев висит венок, внутри которого написано "Welcome to Hakamada". Мы не успеваем открыть калитку, как на пороге дома появляется жена Шун — Хироко. На ломаном русском она приветствует меня: "Добро пожаловать". Я отвечаю по-японски: "Коничива", что значит "здравствуйте". Больше ни по-русски, ни по-японски ничего не знаю.

Мы заходим в дом. У входа стоит несколько пар тапочек. Переодевшись по дому мы идем только в сменной обуви. В токоно-

му — комнату для гостей — вообще можно ходить только босиком. При входе в туалет тоже надо разуться, за дверью клозета стоят еще другие тапочки.

Комнаты в доме небольшие. На первом этаже помимо токоному расположены кухня, ванная и гостиная. На 14 квадратных метрах гостиной соседствуют рояль (Шун — музыкант, преподавал в музыкальной школе), мягкий уголок, сервиз большой телевизор, компьютер, музыкальный центр. Подняться на второй этаж Хироко мне не разрешила. Почему нельзя — не объяснила. Видимо, таковы традиции в японском доме.

На дачах комнаты для гостей висит бумажный листочек. На нем по-английски написано "Комната для Марии", а рядом нарисованы два флага: японский и белорусский — бело-красно-белый. Перед моих приездом, чтобы побольше узнать о Беларуси, Хироко и Шун купили книгу о странах СНГ, изданную 8 лет назад. В далекой Японии, в тысячах километров от Беларуси я увидела то, за что в нашей стране можно полагаться свободой, — истинный белорусский флаг.

Перед прогулкой по городу Хакамада решает угостить меня настоящей японской едой. Мы заезжаем в ресторанчик "Кайтэн суши". Он представляет собой небольшой уютный зал. Посередине — специальное место для повара, вокруг — стойка и столы для посетителей.

Мы садимся за столик, наливаем в чашку зеленый чай. Мимо нас по узкому конвейеру движутся японские блюда. На каждой тарелочке — одна порция из двух одинаковых ломочек суши. В качестве бесплатной приправы — соевый соус и маринованный имбирь. Я не успеваю съесть одну порцию, как уже предлагают другую: суши с лососем, креветками, осьминогом, икрой. Когда чувствуешь, что сыта, и пытаешься сказать об этом, мне объясняют, что все только начинается: дальше подаются суши с лучшими рыбными вырезками. Накопившиеся пустые тарелки на конвейер никто не возвращает. Когда мы заканчиваем обедать, Шун зачем-то сортирует разноцветные тарелки и составляет их горкой. Оказавшись, цену блюда официант определяет по цвету тарелки.

Вечером в доме Хакамада собираются родственники. Сын Едзи, дочь Сатоко с мужем и восьмилетним сыном, племянники. Перед ужином подают зеленый чай в глиняных пиалах. Хироко предлагает мне примерить кимоно. И почему-то удивляется, когда я утвердительно киваю головой.

Гостям приходится ждать нас минут 40. Процесс надевания кимоно очень долгий. Пока Хироко застегивала на мне множество поясов и ленточек, я думала, какие же муки приходилось терпеть японским женщинам, чтобы хорошо выглядеть. Во-первых, кимоно облегал тебя так, что трудно дышать. Во-вторых, приходилось носить на себе 4, а то и более метров ткани.

Кимоно — это халат с широкими рукавами, запахивающийся на груди. Немаловажная деталь — нарядный пояс об — специальный кусок богатой ткани. Хироко очень туго застегивает его на моей фигуре и сзади завязывает замысловатый узел. "В стар-

Ну чем я не японка?..

чай в глиняных пиалах. Хироко предлагает мне примерить кимоно. И почему-то удивляется, когда я утвердительно киваю головой.

Гостям приходится ждать нас минут 40. Процесс надевания кимоно очень долгий. Пока Хироко застегивала на мне множество поясов и ленточек, я думала, какие же муки приходилось терпеть японским женщинам, чтобы хорошо выглядеть. Во-первых, кимоно облегал тебя так, что трудно дышать. Во-вторых, приходилось носить на себе 4, а то и более метров ткани.

Кимоно — это халат с широкими рукавами, запахивающийся на груди. Немаловажная деталь — нарядный пояс об — специальный кусок богатой ткани. Хироко очень туго застегивает его на моей фигуре и сзади завязывает замысловатый узел. "В стар-

рину, — говорит она, — по форме узла определяли, к какому сословию принадлежит японка. Теперь все зависит только от твоего вкуса".

Хироко "моет" кимоно Сатоко. Наряд шили к ее совершеннолетности. "Хорошее кимоно, — объясняет Хироко, — стоит очень дорого, несколько тысяч долларов. Материал для него обычно ткнут и расписывают вручную, используют присыпку из золотых и серебряных порошков. Сшить парное кимоно возьмется только хороший мастер: необходимо подобрать куски ткани так, чтобы узор органично перетекал со спины на грудь и рукава и создавал впечатление, что это не просто одежка, а что-то большее".

Увидев меня в японском "платье", все приходит в восторг. Я, как японская топ-мо-

дель, позирую перед камерами.

На ужин Хироко подает сэндвич, курицу, рис, овощи. Потом суши, приготовленные в домашних условиях: вместо рисовых ломочек обычная каша с овощами и кусочки сырой рыбы. На десерт — дыню и кекс, который специально для белорусской гостьи испекла Сатока. Фрукт принес кто-то из гостей. Дыня, перевязанная золотой ленточкой, лежит в шестой коробке. "Дыня в Японии — королева фруктов", — объясняет Хироко.

За столом мы разговариваем обо всем. Японцы удивляются, что я так много знаю об их стране. Извиняются, что о Беларуси им известно немного. "В Украине есть футболист Шевченко, он играет в итальянском "Милане", — говорит Едзи. — А в Беларуси, кто есть?".

Семья Хакамада представляет средний класс Японии. Тот класс, который никак не может сформироваться у нас. Хироко работает в госпитале, в компьютерном отделе. Шун — бывший учитель. По японским меркам, она всегда получала среднюю зарплату. Но при этом имеют частный дом, новую машину, смогли дать детям высшее образование. А учеба в японских университетах стоит немало, в среднем — 7 тысяч долларов в год. Никто из них не жалует на жизнь, на правительство...

Гости приходится заполночь. Хироко проводит меня в мою комнату. Традиционно во многих японских домах до сих пор нет кроватей. Я укладываюсь на матрац, положенный на пол. "Запрет воскресенья, можно постыть под одеяло, до 7 утра", — говорит она и поднимается к себе.

На вокзал меня провожают Хироко и Шун. Прощаясь, мы обещаем писать друг другу. У Хироко на глазах появляются слезы. Я заметила, что японцы по отношению к иностранцам все же, по сравнению с нами, более милосердны. Японцам присущи коллективизм, национализм, клановость, уважение к старшим, но в них как бы остается за гранью интереса. Но совсем другие чувства испытываешь, когда живешь в японской семье.

Я показываю билет контролеру и поднимаюсь по эскалатору. Хироко и Шун долго машут мне на прощание рукой.

Мария ЭЙСМОНТ.
Минск — Токио — Нагоя.
(Продолжение следует.)

Следзь Апанаса Пятровіча

За плячым Апанаса Пятровіча Цыхуна больш за дзесяць дзесяткаў гадоў. Сын зусім не замужняга, па тагачасных заходнебеларускіх мерках, селяніна з вёскі Куцаўшчына, што недалёк ад Гродна, навучэнец Гродзенскай польскай настаўніцкай семінарыі, "цэлюшчы" (наводчык) у дывізіёне лёгкай артылерыі, які абараняў Варшаву ў верасні 1939 года, збеглы палонны, выскочыў гаспадар, чырвонаярміец — удзельнік баёў пад Беластоком, пасляваенны настаўнік, дырэктар высковых школ, інспектар Гродзенскага райАНА, заслужаны настаўнік Беларусі, бацька трох сыноў, пчалар, скрыпач-самавука, а перадусім руплівы краязнаўца, збіральнік фальклору, аўтар кніг "Легенды і баллады Гродзеншчыны", "Акадэмік з вёскі Лаха. Я. Ф. Карскі", "Скарбы народнай мовы", "Песні з народных глыбінняў" і іншых выданняў — усё гэта адзін чалавек: Апанас Пятровіч Цыхун.

Непрыкметна ляжыць час нашай доўгай размовы ў невялічкім дамку, які Апанас Пятровіч набыў яшчэ перад вайной, на схай вуліцы Берталя ў Гродне. Гаспадар даўшае з кўфэра свае ўзнагароды, паказвае польскі медаль за ўдзел у абароне Варшавы ў 1939 годзе, які яму ўручыў праез 30 гадоў. "Мог бы і раней атрымаць, ды спадзі, калі ў Заходняй Беларусі ўсталяваліся Саветы, адпаведныя паперы — быліся, што новыя ўлады абвінавачвалі ў неахвільнасці, у польскасці. Хоць заўсёды, нават у час вучобы ў польскай настаўніцкай гімназіі, дзе беларусы не шанавалі, шэрапа прымаў сваіх беларускіх, праслаўленых каралеў. А медаль ганаруся. Прайшлося, праўда, аднаўляць паперы праз польскіх архіваў ужо ў новы час".

Экзэкура выкадавана на стол і іншыя ўзнагароды Апанаса Пятровіча, ветэранска пасаджаны: польскае ветэранскае ўзнагароды, ветэранскае ўзнагароды Вялікай Айчыннай вайны. "Савецкае пасаджаны атрымаў пасля польскага".

Заключыў настаўніцкую семінарыю мне не давялося. З чацвертага курса мяне прызначылі ў армію, адзінаццюкі не далі. Абавязковую ваенную службу праходзіў у Вілені, у "памароў" артылерыі. У нашай трэцяй батарэй служылі хлопцы розных нацыянальнасцей: палікі, беларусы, літоўцы, яўрэі і нават адзін цыган.

Пасля вайсковых службаў прышліся заняцца гаспадаркай, бо на настаўніцкую працу ўладкавацца па розных прычынах было немагчыма. Але цывільнае жыццё было цяжкім. У ліпені 1939 года мяне як рэзервіста прызначылі на зборы ў Сувалякі, у другі дывізіён 29-га палка лёгкай артылерыі. На зыходзе лета наш дывізіён знаходзіўся недалёка ад Глынайска, дзе 1 верасня 1939 года і засталася наша вайна. Ноччу ледзьве не трапілі ў немцаў акружылі, але вырваліся і 2 верасня дабраліся да Аўгустова. Там пагарузілі ў вагону, і цяжкі рухавік у накірунку Гродна. Па дарозе нас некалькі разоў атакавалі фашысцкія пікіроўшчыкі. Ранішай мы былі ўжо ў Гродне, адкуль наш цягнік накіраваўся на Беласток і Варшаву. Памінаю, як радасна сустракалі нас Варшава, як віталі нас на вуліцах жыхары сталіцы, жадалі суваўскім ваякам перамогі над лютым ворагам, які нагнаў на Польшчу...

У Варшаве дывізіён на чале з капітанам Шынгерам і нашай батарэяй, якой камандуваў падпаручык Момытэў, заняў абарону перад фартам "Віза". Мы яны канвалі функцыю "запора пішэўчолства мяста Варшавы" — супрацістаяўшы заслона горада Варшавы. На гэтай пазіцыі, дзе мы трымалі абарону да апошняга часу, пакуль не капітулявала сталіца, нам давялося перажыць страшныя дні і ночы немскай авіяцыі. Супрацістаяўшы абароны амаль не было. Мы бачылі толькі два польскія "мыслівскія самалёты", якія падмічалі ў паветра пасля фашысцкіх налётаў. Гітлеравыя авіяцыя бомбіла Варшаву бесперапынна, сталіца была зруйнавана. Аліх трамвалі, не падла думам. Разам з намі, найскочымі, былі і цывільныя дабрахотнікі. Мне запомніліся адзін малады хлопца, які прыйшоў да нас і на маіх вагах запішоў да нас і і студэнтка ўніверсітэта, якая з карабінам у руках абараняла роўную сталіцу. Запомніўся і сам, пажылы чалавек, казаві, што адвакат. Ён, уладкаваўшыся з кулямётам на трэцім паверсе неабудаванага дома, днём і ночам паліваў немцаў сівіцымі градамі.

17 верасня мы атрымалі павадзіненне ад пераходзе Чырвонай Арміі і савецка-польскай граніцы. Нам казалі, што яны ідуць да лапамоту польскаму войску. Толькі пазней даведзіліся, што лапамоту чакаў дарэмна. 29 верасня Варшава капітулявала, але вобразны вайсковы падраздзяленні, у тым ліку і наш дывізіён, не складалі ліку. Толькі праз некалькі дзён капітан Шынгер у Лазанкоўскім парку ў апошні раз выстрай нас, што засталіся ў жытцях, у адну шарэнгу, сказаў развітальную прамову і пашлаўся з кожным жаўнерам.

Лагэр ваеннапалонных, спецыяльна падрыхтаваны немцамі для абаронцаў Варшавы, дагэтуль успамінаю з жахам. На працягу першага тыдня палону фашысты не далі нам нічога есці. Не далі нават вады. Спалі мы пад акрытымі ледзьва на паверхні, нават у пасаджаных на паверхні, нават у час вучобы ў польскай настаўніцкай гімназіі, дзе беларусы не шанавалі, шэрапа прымаў сваіх беларускіх, праслаўленых каралеў. А медаль ганаруся. Прайшлося, праўда, аднаўляць паперы праз польскіх архіваў ужо ў новы час".

Праз некаторы час мне і іншым палонным, якіх нахавалі ў Заходняй Беларусі, пашансавала выбрацца з гэтага пекла. На падставе нямецка-савецкага пагаднення першыя знішчэнні з вайсковых арміяў былі атрыманы ў СССР. Нас у таварных вагонах, па 85 чалавек у кожным, даставілі ў Брест, дзе нас сустрацілі браты — савецкія вайскоўцы. Праваўлі рэгістрацыю, падчас якой чамусьці ўважліва аглядалі нашы рукі. А яны ў мяне, нягледзячы на цяжкія з дывізіённа-савецкай працы, зусім не працеліся — тонкія, далікатныя. Але ўсё-такі рэгістрацыю прайшоў без пераходзе. Пасля гэтай працэдуры нам казалі, што наш цягнік пойдзе на Гродна, дзе нас павядуць у баню, а затым пусцяць на волю, да сваіх сем'яў.

Аліх сёра палонных пайшлі чуті, што нас з аднаго лагэра павядуць у другі, савецкі. Тыму да Гродна я не даскаў, і выскочыў з вагона на прыгараднай станцыі "Ласосна", што недалёка ад дома, дзе ў той час жыла мая жонка з сынам.

Так пачаўся маё мірнае жыццё. Нове жыццё. Паўсюду ў Заходняй Беларусі паўстаўлі хлопцы, а настаўніцкіх не хапала. Я атрымаў магчымасць настаўнічаць у Лашанскай сямігодняй беларускай школе. Там, дзе я вучыўся за польскіх часам — толькі тады, зразумела, не ў беларускай, а ў польскай школе.

У нашай сям'і з'явіліся і настаўніцкі ў Ужасняй Беларусі. Дарэчы, значна большы за нас, заходнікі. Яны ставіліся ў нас. Угадвалі, як сам валіў шубу на настаўніка да шаўна і краўца, які дапамагаў яму справіць прыстойныя чаравікі і касцюм.

Але зноў наступіла змрочная пара.

Праз некаторы час мне і іншым палонным, якіх нахавалі ў Заходняй Беларусі, пашансавала выбрацца з гэтага пекла. На падставе нямецка-савецкага пагаднення першыя знішчэнні з вайсковых арміяў былі атрыманы ў СССР. Нас у таварных вагонах, па 85 чалавек у кожным, даставілі ў Брест, дзе нас сустрацілі браты — савецкія вайскоўцы. Праваўлі рэгістрацыю, падчас якой чамусьці ўважліва аглядалі нашы рукі. А яны ў мяне, нягледзячы на цяжкія з дывізіённа-савецкай працы, зусім не працеліся — тонкія, далікатныя. Але ўсё-такі рэгістрацыю прайшоў без пераходзе. Пасля гэтай працэдуры нам казалі, што наш цягнік пойдзе на Гродна, дзе нас павядуць у баню, а затым пусцяць на волю, да сваіх сем'яў.

Аліх сёра палонных пайшлі чуті, што нас з аднаго лагэра павядуць у другі, савецкі. Тыму да Гродна я не даскаў, і выскочыў з вагона на прыгараднай станцыі "Ласосна", што недалёка ад дома, дзе ў той час жыла мая жонка з сынам.

Так пачаўся маё мірнае жыццё. Нове жыццё. Паўсюду ў Заходняй Беларусі паўстаўлі хлопцы, а настаўніцкіх не хапала. Я атрымаў магчымасць настаўнічаць у Лашанскай сямігодняй беларускай школе. Там, дзе я вучыўся за польскіх часам — толькі тады, зразумела, не ў беларускай, а ў польскай школе.

У нашай сям'і з'явіліся і настаўніцкі ў Ужасняй Беларусі. Дарэчы, значна большы за нас, заходнікі. Яны ставіліся ў нас. Угадвалі, як сам валіў шубу на настаўніка да шаўна і краўца, які дапамагаў яму справіць прыстойныя чаравікі і касцюм.

Але зноў наступіла змрочная пара.

Праз некаторы час мне і іншым палонным, якіх нахавалі ў Заходняй Беларусі, пашансавала выбрацца з гэтага пекла. На падставе нямецка-савецкага пагаднення першыя знішчэнні з вайсковых арміяў былі атрыманы ў СССР. Нас у таварных вагонах, па 85 чалавек у кожным, даставілі ў Брест, дзе нас сустрацілі браты — савецкія вайскоўцы. Праваўлі рэгістрацыю, падчас якой чамусьці ўважліва аглядалі нашы рукі. А яны ў мяне, нягледзячы на цяжкія з дывізіённа-савецкай працы, зусім не працеліся — тонкія, далікатныя. Але ўсё-такі рэгістрацыю прайшоў без пераходзе. Пасля гэтай працэдуры нам казалі, што наш цягнік пойдзе на Гродна, дзе нас павядуць у баню, а затым пусцяць на волю, да сваіх сем'яў.

Аліх сёра палонных пайшлі чуті, што нас з аднаго лагэра павядуць у другі, савецкі. Тыму да Гродна я не даскаў, і выскочыў з вагона на прыгараднай станцыі "Ласосна", што недалёка ад дома, дзе ў той час жыла мая жонка з сынам.

Так пачаўся маё мірнае жыццё. Нове жыццё. Паўсюду ў Заходняй Беларусі паўстаўлі хлопцы, а настаўніцкіх не хапала. Я атрымаў магчымасць настаўнічаць у Лашанскай сямігодняй беларускай школе. Там, дзе я вучыўся за польскіх часам — толькі тады, зразумела, не ў беларускай, а ў польскай школе.

У нашай сям'і з'явіліся і настаўніцкі ў Ужасняй Беларусі. Дарэчы, значна большы за нас, заходнікі. Яны ставіліся ў нас. Угадвалі, як сам валіў шубу на настаўніка да шаўна і краўца, які дапамагаў яму справіць прыстойныя чаравікі і касцюм.

Але зноў наступіла змрочная пара.

Праз некаторы час мне і іншым палонным, якіх нахавалі ў Заходняй Беларусі, пашансавала выбрацца з гэтага пекла. На падставе нямецка-савецкага пагаднення першыя знішчэнні з вайсковых арміяў былі атрыманы ў СССР. Нас у таварных вагонах, па 85 чалавек у кожным, даставілі ў Брест, дзе нас сустрацілі браты — савецкія вайскоўцы. Праваўлі рэгістрацыю, падчас якой чамусьці ўважліва аглядалі нашы рукі. А яны ў мяне, нягледзячы на цяжкія з дывізіённа-савецкай працы, зусім не працеліся — тонкія, далікатныя. Але ўсё-такі рэгістрацыю прайшоў без пераходзе. Пасля гэтай працэдуры нам казалі, што наш цягнік пойдзе на Гродна, дзе нас павядуць у баню, а затым пусцяць на волю, да сваіх сем'яў.

Аліх сёра палонных пайшлі чуті, што нас з аднаго лагэра павядуць у другі, савецкі. Тыму да Гродна я не даскаў, і выскочыў з вагона на прыгараднай станцыі "Ласосна", што недалёка ад дома, дзе ў той час жыла мая жонка з сынам.

Так пачаўся маё мірнае жыццё. Нове жыццё. Паўсюду ў Заходняй Беларусі паўстаўлі хлопцы, а настаўніцкіх не хапала. Я атрымаў магчымасць настаўнічаць у Лашанскай сямігодняй беларускай школе. Там, дзе я вучыўся за польскіх часам — толькі тады, зразумела, не ў беларускай, а ў польскай школе.

У нашай сям'і з'явіліся і настаўніцкі ў Ужасняй Беларусі. Дарэчы, значна большы за нас, заходнікі. Яны ставіліся ў нас. Угадвалі, як сам валіў шубу на настаўніка да шаўна і краўца, які дапамагаў яму справіць прыстойныя чаравікі і касцюм.

Але зноў наступіла змрочная пара.

Праз некаторы час мне і іншым палонным, якіх нахавалі ў Заходняй Беларусі, пашансавала выбрацца з гэтага пекла. На падставе нямецка-савецкага пагаднення першыя знішчэнні з вайсковых арміяў былі атрыманы ў СССР. Нас у таварных вагонах, па 85 чалавек у кожным, даставілі ў Брест, дзе нас сустрацілі браты — савецкія вайскоўцы. Праваўлі рэгістрацыю, падчас якой чамусьці ўважліва аглядалі нашы рукі. А яны ў мяне, нягледзячы на цяжкія з дывізіённа-савецкай працы, зусім не працеліся — тонкія, далікатныя. Але ўсё-такі рэгістрацыю прайшоў без пераходзе. Пасля гэтай працэдуры нам казалі, што наш цягнік пойдзе на Гродна, дзе нас павядуць у баню, а затым пусцяць на волю, да сваіх сем'яў.

Аліх сёра палонных пайшлі чуті, што нас з аднаго лагэра павядуць у другі, савецкі. Тыму да Гродна я не даскаў, і выскочыў з вагона на прыгараднай станцыі "Ласосна", што недалёка ад дома, дзе ў той час жыла мая жонка з сынам.

Так пачаўся маё мірнае жыццё. Нове жыццё. Паўсюду ў Заходняй Беларусі паўстаўлі хлопцы, а настаўніцкіх не хапала. Я атрымаў магчымасць настаўнічаць у Лашанскай сямігодняй беларускай школе. Там, дзе я вучыўся за польскіх часам — толькі тады, зразумела, не ў беларускай, а ў польскай школе.

У нашай сям'і з'явіліся і настаўніцкі ў Ужасняй Беларусі. Дарэчы, значна большы за нас, заходнікі. Яны ставіліся ў нас. Угадвалі, як сам валіў шубу на настаўніка да шаўна і краўца, які дапамагаў яму справіць прыстойныя чаравікі і касцюм.

Але зноў наступіла змрочная пара.

ДАЙДЖЕСТ

Шарона паддакіравуе к вайне. Он с этим почти согласен

Палестынскія тэрарысты застрэлілі двух ізраільскіх паселенцаў на заходнім берагу Іордана. Прадстаўніцы арміі Ізраіля заявілі о многіх ізраільскіх фактах абстрэлаў палестынцамі ізраільскіх паселенцаў. В той час палестынцы заявілі, што Ізраіль павінен перадаць Іорданскую палестыну ў якасці палестынскай тэрыторыі.

В Латвии осквернен памятник советским воинам

Латвійскія нацыяналісты осквернілі помнік савецкім ваякам на брытскай пляжы ў Елгаве. Варвары надраўлі над помнікам іх у вайну. Камініі разбілі галаву помніку, пацярпелі вагі з чэвэты, у палоніцы абыска.

Телефонные хулиганы обзвали Блэра владельцем паба

Рэзідэнцыя прэм'ер-міністра Вялікабрытаніі заахлестнула волна тэлефонных зважкоў, арганізаваных незвестнымі хуліганамі. Яны атрымалі на савецкіх тэлефонах Лондону, дзе прамілі пераэмітні і папосцілі "Тоні". Яны іх пастраважылі 17 летнія студэнтка Эшлі Бенетт — расказвае, што полу-

Пакистан бует развивать стратегические вооружения?

Если американские санкции в отношении Пакистана не будут сняты, то правительство будет вынуждено сделать оговорку на развитие ядерного потенциала государства. Об этом сообщил на проходящей в Вашингтоне конференции по вопросам распространения опасных технологий министр иностранных дел Пакистана Абдул Саттар. Санкции лишают Пакистан не только экономической помощи и военных поставок, но даже заставляют к закупке оружия на международном рынке. — подчеркнул он. Если какая-либо страна не может полагаться в своей обороне на обычные виды вооружения, ей приходится "в большей степени полагаться на стратегическое сдерживание", — сказал министр.

Мусульмане пытаются восстановить мечеть в Бани-Алке

Несколько сотен боснийских сербов вступили в столкновения с полицией в городе Бани-Лука, пытаясь помешать началу восстановления в городе мечети XVI века, которая была уничтожена в ходе боснийских войн. Около 700 сербов начали осаживать 200 мусульман и их представителей иностранных государств, которые под защитой полиции прибыли в центр города, для того чтобы положить начало восстановлению мечети.

Мусульмане пытаются восстановить мечеть в Бани-Алке

Несколько сотен боснийских сербов вступили в столкновения с полицией в городе Бани-Лука, пытаясь помешать началу восстановления в городе мечети XVI века, которая была уничтожена в ходе боснийских войн. Около 700 сербов начали осаживать 200 мусульман и их представителей иностранных государств, которые под защитой полиции прибыли в центр города, для того чтобы положить начало восстановлению мечети.

Чытач працягвае размову

Не сядзіце, як мышы пад венаікам...

З задавальненнем працягваю баявы артыкул Аляксандра Аляхавы "Властители дум, кому вы подчинились?" ("Народная воля", 23 мая 2001 года). Аўтар вельмі прамы, адкрыты і сумленны чалавек. Ён не церціць бравады, жалігствы, самаахвальства, амбіцыі, з якой іншы раз умеюць даць пад дах пісьменнікі брыгу журналісты. А ён, журналіст, у чэжкіх умовах Асавіва ў незалежнай газеце. І мае права на памылку пры роздуме пра наша гартнае жыццё. І калі робіць прамы, збіваеца з прамой дарогі або выпадкова накіруе піку не па назначэнні, просіць прабачэння ў чытача. Праз газету ўказвае на сваю памылку, трымаючы, ушчэду сам себе. Так часта паступае "Народная воля". І таму ёй вераш, з ёй сабруюць

